

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisbvr gensis

Continens Primordia Christianæ Religionis Per Boiariam Et Loca quædam vicina; Catalogum videlicet & ordinariam successionem Archiepiscoporum Salisburgensium, & Coëpiscoporum, Frisingensium, Ratisponensium, Patauiensium, ac Brixinensium

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

Copia confirmationis Philippi Rom. Regis, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13553

ambo statuimus, vt quidquid inter nos vel coadiutores nostros, vel vtriusque Ministeriales emerſerit, ex quo concordia & amicitia inter nos facta est, ſcilicet, quod vnus alteri damnum intulerit, damnificatus ſine talione ſex hebdomadis ſe contineat & conqueratur Episcopo, ſi Ducis eſt, vel econuerſo & plenariam recipiat ſatisfactionem: Si verò damnificatus hoc transgreditur, ita quod pro iniuria ſibi illata malum fecerit, factum duplo reſtituat, & pro ſibi illata nullam habeat emendationem; & ſi damnificatus ſine talione iniurias ſuas conqueritur, & Sacramentum calumniae praemiferit, ille, in quem agitur, damnum reſtituat confirmatione iuramenti trium autenticarum perſonarum, & ſi negare voluerit, ſimili modo negabit: Item ſi agens in alium Sacramentum calumniae praemittere noluerit, ille, qui pro reo habetur, ſola manu ſe poterit expurgare: Si verò damnificans pertinacia vel paupertate ſatisfacere contempſerit, excommunicetur ab Episcopo & à Duce proſcribatur, & à tali damnatione non liberetur, niſi prius de his, quae deliquit, dignam exhibeat emendationem. Talè enim vltra ſolam noctem vel prandium nullus in domo ſua recipiat vel detineat: Qui verò eum detinuiſſe culpatus fuerit, & tertia manu ſe expugnare noluerit, nec poterit, ſatisfaciat pro ipſo. Item qui ſatisfacere tenetur, pro quocunq; facto, citabitur peremptorie à Iudice, per ſex hebdomadas; & ſi ſe die conſtituto praesentauerit, infra duodecim dies poſtea ſatisfaciat, & ſatisfactionis certitudinem coram Iudice faciat per fideiuſſores: Si autem ſe citatum aliquis neſcierit, & hoc probauerit, non damnetur, ſed ſatisfactio recipiatur ab eo ſupra dicta. Item qui in alium ſine querimonia violenter per raiſam inſultum fecerit, damnum illatum integrè reſtituat, & pro dedecore inſultus quinq; talenta reddat. De praedictis igitur exceſſibus, ſi aliquis coram Episcopo vel Duce, vel aliis quibuſcunq; Iudicibus, quibus hoc commiſerint, conuenitur, ſicut ſupra conſtitutum eſt, & ipſi iudices hoc iudicare neglexerint vel noluerint, ſine omni occasione & contradictione infra 12. dies ſatisfaciant loco & vice eius, qui in cauſam tractus fuit, & ponent actori fideiuſſores, & ipſi, qui inimici fuerant, ſint amici.

DE CASTRO Chuoſtain, ambo taliter ſtatuiſſimus, vt vel illud ſimul habeamus vel deſtruamus, & ſimul prohibeamus, ne reaedificetur.

DE MONETA Ratiſbonenſi ſtatuiſſimus, quod ſtabilis ſit, & nulla vnquam poſt eam fiat: ſed ſi factum fuerit, Dux ad conſilium & velle Episcopi prohibeat, & retractet. Haec conſtitutio de concordia & amicitia inter nos & Ducem & ſtatuto, quod de ciuitate ſtatuiſſimus & aliis, durabit, quam diu ſimul vixerimus: Si verò Succellor noſter in Episcopatu cum Duce Bauariae hanc amicabilem concordiam conſeruare voluerit, & hoc apud ipſum impetrare potuerit, quaecunq; ſtatuta ſunt, omnia rata habeantur. Teſtes huius rei ſunt Gottfridus maior Praepoſitus, Magiſter Rupertus, Scholaſticus maioris Eccleſiae, dñs Conradus, Comes de Moſbure, dñs Eberhardus, Comes de Dorenberg, Albero Lupus, Albertus Lutzemānus, Syfridus Choph, Wirnto de Planchenſtain, Cunradus de Hohenfels, Arnoldus de Schönenfeldt, Havvardus de Oüttingen, Wilhelmus ſuper Danubio & alij quam plures. Acta ſunt haec Anno M. CC. V, Indictione nona.

Copia confirmationis Philippi Rom. Regis, &c.

IN NOMINE ſanctae & indiuiduae Trinitatis Amen. Philippus Dei gratia, Romanorum Rex, ſemper Auguſtus. Quoniam pro pace ordinanda & iuſtitia terris facienda, coronam & regimen Imperij ſuſcepimus, facilem aſſenſum praebere tenemur, his quae bono pacis fuerint praordinata: Huius igitur rationis intuitu notum fieri volumus vniuerſis. Quod cum Ratiſbonenſis Episcopatus cum Duca-

Ducatu Bauariæ ab imperio monetam, telonea, & quædã iudicia habeat communia, super quibus dissensiones & bellorum asperitates frequenter exurgere consueuerant; dilectus noster Cunradus Ratisbonensis Episcopus, Imperialis aulae Cancellarius, & Consanguineus noster Ludouicus, Nobilis Dux Bauariæ, huic morbo remedium adhibere volentes, communicante sibi meliorum terræ Baronum & Ministerialium consilio, in hoc conuenerunt amicabiliter, quòd fide coadunati sunt, sic quòd se inuicem perpetuò pacti sunt diligere, & alter alteri præstare promisit auxilium contra quemlibet; excepto nobis & nostris in imperio Successoribus. Episcopus etiam excepit coadiutores Ecclesiæ Ratisbonen. De iure quoq; & iudiciis & aliis agendis in ciuitate, in vnum sic conuenerunt, vt quicquid in ea simul vel singulariter habere debeant ab hominibus eorum, quos ad hoc procurandum deputauerint, sine lite & controuersia vtriusque suum in hoc conseruetur. Præterea conductum simul præstabunt, & lucrum inde acceptum pariter diident, & quicumque contra velle ipsorum aliquem vel aliquos conducere præsumperit, illud ambo prohibebunt. Collectas etiam super ciuitatem generales, & lucra simul diident, hoc excepto: Si homo Episcopi vel Ducis domino suo singulariter aliquid tribuat, vel pro aliquo delicto, bonis mediantibus, ad gratiam suam redeat, in quo auxilium vnius alteri necessarium non habetur.

ITEM si aliquis Episcopo attinens, se opponit, ne ei seruiat, vel Duci econuerso, ambo promiserunt illum compellere ad seruiendum, & lucrum simul diuidere; ita tamen quòd Dux exactionem faciat in hominem suum, secundum consilium & moderationem Episcopi, & Episcopus econuerso secundum consilium Ducis idem facere tenetur.

ITEM de manifesto conflictu in ciuitate, & de indicendo foro rerum venalium qualiumcunq;, & de omnibus vnionibus quarumlibet venditionum, modum simul statuent, & lucrum simul diident; & neuter sine altero vel alterius voluntate aliquid de his statuet, vel mutabit vel remittet.

SIMILITER de venditione salis, Dux, quod statuerit, de consilio Episcopi ordinabit.

ITEM de moneta Ratisbonensi statuerunt, quòd nulla vnquam post eam fiat, quod si factum fuerit, Dux ad consilium & velle Episcopi prohibebit.

DE ordinatione verò pacis sic statuerunt in prouincia, vt quicquid inter eos vel ipsorum coadiutores, vel vtriusque ministeriales emerferit, ita quòd vnus alteri damnum intulerit, damnificatus sine talione sex hebdomadis se contineat, & conqueratur Episcopo, si Ducis est, & econuerso, & plenariam recipiat satisfactionem. Si verò damnificatus hoc transgreditur, ita quòd pro damno sibi illato aliud damnum fecerit, factum duplo restituat, & pro sibi illato nullam habeat emendationem: Sed si damnificatus sine talione iniurias suas conquiritur, & Sacramentum calumniæ promiserit; ille, in quem agitur, damnum restituat, testimonio iuramenti trium denominatorum, si negare voluerit, simili modo negabit. Item si agens in alium Sacramentum calumniæ præmittere noluerit; ille, qui pro reo habetur, sola manu se poterit expurgare; Item si damnificans pertinacia vel paupertate satisfacere contempserit, excommunicetur ab Episcopo, & à Duce proscribatur, & à tali damnatione non liberetur, nisi prius de excessibus dignam exhibeat satisfactionem. Talem enim ultra solam noctem vel prandium, nullus in domo sua recipiat, vel detineat, sed qui eum detinuisse culpatus fuerit, & tertia manu se expurgare noluerit vel nequiverit, satisfaciat pro ipso. Item qui satisfacere tenetur, pro quocunque excessu, citabitur peremptorie à Iudice per 6. hebdomadas, & si die constituto se presentauerit, infra duodecim dies postea satisfaciat, & satisfactionis suæ certitudinem faciat coram iudice

per fideiussores: Si autem se citatum aliquis nescierit, & hoc probauerit, non damnetur, sed satisfactio ab eo accipiatur supra dicta.

ITEM, qui in alium sine querimonia violenter per reifam insultum fecerit, damnum, quod fecit, integrè restituat, & pro dedecore insultus reddat quinq; talenta. De prædictis igitur excessibus, si aliquis coram Episcopo vel Duce vel aliis Iudicibus, quibus hoc commissum est, conuenitur, sicut supra constitutum est, & ipsi Iudices hoc iudicare neglexerint vel noluerint, ipsi pro eo, quod non iudicauerunt, omni occasione & contradictione remota, loco rei infra dies duodecim satisfaciant & actori dent fideiussores, & illi, qui pro tali facto inimici fuerant, fiant amici.

DE CASTRO quoq; Chufftain statuerunt, vt illud vel simul habeant vel destruant, & ambo prohibeant, ne reedificetur.

HÆC autem constitutio Episcopi & Ducis de vniuersis, quæ superiùs memorantur iudiciis, concordia & lucris, durabit, quàm diu ambo vixerint: Si vero Successor Episcopi hoc statutum cum Duce conseruare voluerit, & apud eum, vt ita sit, obtinere potuerit, quæcunque statuta sunt, per omnia rata habeantur.

ET DVX in familiari consilio electionis Episcopi, sicut vnus ex Canonicis vel ministerialibus recipiendus est & audiendus.

NE AVTEM huius concordie amicitia & statuti, quod fecerunt Episcopus & Dux, posse vel debere retractari fortè putaretur ab aliquibus, Dux, qui bono zelo & intuitu pacis ista fieri voluit, pium propositum beata decorauit memoria: Vnde pro reuerentia beati Petri & animæ suæ, ac parentum suorum remedio, hæc prædia, scilicet castrum Kelheim, & Lutoldum cum pueris & omnifamilia, & posteritate sua, castrum Lengenueld, castrum Stoufe, castrum Steueningen, castrum Wolfæringen, castrum Barsperch, castrum Durchelenburch, & castrum Landeshute, cum omnibus ministerialibus & tota familia, & redditibus eis attinentibus, si sine prole legitima decesserit, Ratisbonensi Ecclesie perpetuò possidenda donauit: Deuotionem ergo Ducis attendens Ratisbonensis Ecclesia, quòd ipsam piè respexerat, partes suas interposuerunt; Ita quòd Episcopus Ducem beneficio Landgrauij, quod vacabat eodem tempore, situm in montanis, hac conditione in beneficiavit, quòd ei non liceat redditus eiusdem beneficij alicui vnquam in beneficiare. Adiecit etiam Dux, si esset de cõcessione nostra, & sibi fortè placeret in posterum Episcopatui Ducatum, eo cedente sine hærede, condicere, quòd sibi concederetur beneficium proximè vacans ab aliquo Principum; exceptis tribus, beneficio scilicet, quod nos ab Ecclesia tenemus, & beneficio maioris Ecclesie Aduocatie, & beneficio Comitum de Hohenburch, & curiæ suæ tanta daretur pecunia pro cõsilio, quanta data est, cum ipse castra, & prædia sua Ecclesie disponeret, sed si hoc non faceret, tamen media pars beneficij, quod vacauerit, ab aliquo Principum, tribus prædictis exceptis, sine pecunia consilij sibi concederetur. His igitur omnibus Ratisbonensis Episcopus & Chorus, & Ministeriales, quia ad pacem esse videbantur, præbuerunt assensum; Nos verò tùm quia laudabilia sunt hæc, quæcunque statuta sunt, inter Ratisbonensem Ecclesiam & Ducem, tùm quia ad pacem tendunt totius prouincie, approbantes & rata habentes hanc præsentem paginam rei gestæ seriem continentem, sigilli nostri impressione & subscriptione testium reddidimus confirmatam.